

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Етика та деонтологія в педіатричній практиці»
вибірковий освітній компотнент

Форма здобуття освіти очна
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність « 228 «Педіатрія» _____ »

Спеціалізація (за наявності)
Освітньо-професійна програма
Другого/магістерського/ рівня вищої освіти
Курс III

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства

Протокол від
"30"серпня 2021 року № 11

Завідувач кафедри
 проф.. Оспанова Т.С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем терапевтичного профілю

Протокол від
"31 "серпня 2021 року № 1

Голова
 проф.. Кравчун П.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Етика та деонтологія в педіатричній практиці (курс за вибором)

Упорядник/розробник силябусу Професор Оспанова Т.С.

Викладач доцент Хіміч Т.Ю.

Інформація про викладача (-ів) (професійні інтереси, траєкторія професійного розвитку) з посиланням на профайл викладача (на сайті кафедри, в системі Moodle - за наявності).

1. Оспанова Тетяна Сунгашівна – завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства, д. мед. н., професор. Професійні інтереси: терапія, нефрологія, пульмонологія, алергологія

2. Хіміч Тетяна Юріївна – завуч кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства к. мед. н., доцент. Професійні інтереси: терапія, імунологія, алергологія

Контактний тел. та E-mail викладача +38097 2934789, tatkhimich1666gmail.com

Інформація про консультації Очні консультації: згідно розкладу кафедри на базі кафедри - обласної клінічної лікарні та за попередньою домовленістю. Он-лайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем з використанням ресурсів системи Moodle. (<http://31.128.79.157:8083/login/index.php>)

Локація. Вивчення дисципліни проводиться на 2-х кафедрах: кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства

Місце проведення лекцій та практичних занять: учбові кімнати кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства, і (вул. Тринклера 3).

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (9⁰⁰-11⁵⁰/13²⁰-17¹⁰ у відповідності до розкладу);

Інформація про дисципліну

1. Опис дисципліни

Курс - третій

Конкретний семестр/навчальний рік 5 семестр, 3-й рік навчання

Обсяг дисципліни Кількість кредитів ЄКТС – 3. Загальна кількість годин – 90 : аудиторних – 50: Лекції 0 годин. Практичні заняття 30 (них 10 годин в педіатричній практиці та 20 годин в клініці внутрішніх хвороб) годин. Самостійної роботи студента 60 (них 20 годин в педіатричній практиці та 40 годин в клініці внутрішніх хвороб). Вид контролю: залік.

Загальна характеристика дисципліни Медична етика та деонтологія, являє собою науку про морально-етичні обов'язки медика, у тому числі і студента-медика, у процесі його професійної, лікувально-діагностичної, навчальної і наукової клінічної діяльності, що визначає психоетичні норми взаємовідносин лікаря з пацієнтом і колегами. Вивчення дисципліни «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» перед початком клінічних дисциплін створює необхідні передумови для швидшої адаптації студента до роботи в клініці, надає правове підґрунтя його професійної діяльності, знайомить із нормативними державними та міжнародними документами, основними принципами біомедичної етики, статусом медичної деонтології у сучасному суспільстві.

Роль та місце дисципліни у системі підготовки фахівців вивчення навчальної дисципліни «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» є комплекс професійних та загальноетичних питань у взаєминах лікаря і хворої людини (у тому числі дитини та її батьків) на сучасному етапі розвитку суспільства із визначенням правових аспектів професійної діяльності медичного працівника.

Посилання на відео-анотацію дисципліни (за наявності) і т.ін.

Сторінка дисципліни в системі Moodle (<http://31.128.79.157:8083/my/>)

2. Мета та завдання дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» (курс за вибором) є формування у студента деонтологічних принципів медичного фахівця та вміння застосовувати їх в конкретних професійних ситуаціях.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» є:

- Засвоєння студентом теоретичних знань, необхідних для побудови оптимальної моделі поведінки при спілкуванні із хворими, в тому числі хворими дітьми та їх батьками
- Надання студентові сучасної інформації щодо нормативно-правового регулювання професійної діяльності лікаря
- Набуття відповідних навичок професійного спілкування в колективі.

Дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

– *інтегральна*:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– *загальні*:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
5. Здатність приймати обґрунтоване рішення ; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою
7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
10. Прагнення до збереження навколишнього середовища

– *спеціальні (фахові, предметні)*:

1. Здатність до визначення основних принципів етики та деонтології у професійній діяльності лікаря-педіатра.
 2. Усвідомлення громадянських прав, свобод і обов'язків при проведенні фахової діяльності.
 3. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, лікаря-педіатра з наданням морально-етичної та правової оцінки його дій.
 4. Здатність до проведення заходів щодо організації надання медичної допомоги на етичних та деонтологічних засадах.
3. **Статус дисципліни** (вибіркова) та **формат дисципліни: очний** – дисципліна передбачає традиційні форми аудиторного навчання та **змішаний** (при необхідності)- дисципліна, що має супровід в системі Moodle, викладання дисципліни передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні, інтерактивні технології, онлайн консультування і т.п.
4. **Методи навчання** При вивченні дисципліни «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» використовуються всі різновиди методів навчання, рекомендовані для вищої школи, а саме:
1. Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.
 2. Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.
 3. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.
 4. Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

Практичні заняття тривалістю 2 академічні години (90 хвилин) , проходять у терапевтичній або педіатричній клініках (відділенні терапевтичного профілю) та включають наступні методи навчання:

- метод клінічних кейсів,
- проблемно-дослідницький метод,
- метод індивідуальних навчально-дослідних завдань,
- метод конкурентних груп,
- метод тренінгових технологій,
- метод проведення наукових конференцій із застосуванням інтерактивних, міждисциплінарних та інформаційно-комп'ютерних технологій

При підготовці до практичних занять студенти можуть використовувати презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації, що розміщені на репозиції ХНМУ(<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/178>)та в системі Moodle. При необхідності у викладанні дисципліни можливо використання форм дистанційного викладання в системі Moodle(проведення практичних занять теоретичного напрямку, вирішення тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань))

5. Рекомендована література

1. Ковальова О.М., Сафаргаліна-Корнілова Н.А., Герасимчук Н.М. Деонтологія в медицині: підручник. – Харків, 2014.– 258 с.
2. Спиця Н.В. Деонтологія в медицині. Навчально-методичний посібник для студентів II курсу медичних та фармацевтичних факультетів. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 60 с.
3. Дробик Й.О. Паліативна допомога як протидія евтаназії. – Львів: Друкарські куншти, 2011. – 276 с.
4. Орлова Е.В. Культура професійного об'єднання лікарів: комунікативно-компетентний підхід / Е.В. Орлова. – М.: Форум, 2012. – 288 с.
5. Етичний кодекс лікаря: Довідник /За заг. ред. І.Д. Герич. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2008. – 22 с.
6. Казаков В. Н. Медицинская деонтология //Університетська клініка. – 2010. – 10 с.
7. Алексеенко А.П., Лісовий В.М. Соціально-філософські та етичні проблеми медицини. Харків, Колегіум. - 2010. – 340 с.
8. Гиппократ. Этика и общая медицина / Под ред. С.Ю. Трохачева; Пер. с древнегреч. – СПб, 2001.
9. Basic ethical principles in European bioethics and biolaw / Ed. J.D.Reindtorff, P.Kemp. – Barselona, 2000.
6. **Пререквізити та кореквізити дисципліни** відповідно до навчального плану, вивчення курсу за вибором «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» може бути обраним студентом на другому році навчання, коли ним набуті відповідні знання з історії медицини, культурології та основ психології (**пререквізити**), з якими інтегрується програма курсу «Етика та деонтологія в педіатричній практиці». У свою чергу, знання основних деонтологічних принципів діяльності лікаря формує засади наступного вивчення студентом усіх клінічних дисциплін (пропедевтика педіатрії, пропедевтика внутрішньої медицини, внутрішня медицина, інфекційні хвороби, професійні хвороби та ін..) і (**кореквізити**), закладає основи професійно вірного спілкування з хворою людиною та визначає подальші професійні стосунки майбутнього лікаря як під час навчання, так і при виконанні ним лікувальної, наукової, дослідницької та інших видів діяльності.
7. **Результати навчання.** У результаті вивчення дисципліни «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» студент має
 - I. Оволодіти сучасними знаннями щодо :
 - визначення медичної етики і деонтології, їх ролі у сучасній структурі медичних наук та історичні етапи становлення;
 - основних етичних законів та позицій в медицині;
 - сучасних моделей взаємовідносин між лікарем та пацієнтом;

- основних положень міжнародних на національних нормативних документів, актів та декларацій, що регламентують права пацієнта та лікаря;
- понять про ятрогенії, причини їх виникнення та наслідки;
- визначення та сутності лікарської таємниці, правових документів, що гарантують дотримання лікарської таємниці в Україні;
- визначення поняття «лікарські помилки», різновидів та основних причин лікарських помилок; поняття про лікарські правопорушення, посадові злочини та відповідальність за них;
- поняття про біоетику та біомедичну етику, сферу їх застосування у сучасному суспільстві;
- морально-правових аспектів забезпечення права людини на життя та смерть;
- деонтологічних засад взаємовідносин у медичних колективах та спілкування із батьками хворої дитини та її родичами.

II. Вміти застосовувати знання у практичних ситуаціях:

- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця
- дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності
- дотримуватись у своїй діяльності основних положень міжнародних правових актів гуманістичного спрямування та регламентуючих правових документів стосовно фахової діяльності
- оцінювати сучасні підходи до проблем евтаназії
- використовуючи принципи медичної деонтології, запобігати виникненню ятрогеній і корегувати наслідки ятрогенних впливів
- демонструвати розуміння нормативно-правового регулювання взаємовідносин лікар-хворий, лікар-хвора дитина, лікар-батьки хворої дитини
- усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.

Зміст дисципліни

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Медична етика та деонтологія: їх визначення, статус і правове забезпечення у сучасному суспільстві	2
2	Етапи становлення медичної деонтології в різні часи. Відображення основних деонтологічних принципів у роботах відомих митців	2
3	Лікарська таємниця: моральні та правові аспекти .	2
4	Основні моделі взаємовідносин у системі «лікар – хворий». Основні міжнародні документи, що регламентують права пацієнта .	2
5	Ятрогенні захворювання, причини їх виникнення та шляхи уникнення	2
6	Лікарські помилки, моральні та правові аспекти	
7	Зміст і структура біомедичної етики, її основні теоретичні та прикладні аспекти у сучасному суспільстві	2
9	Деонтологічні та етичні аспекти права пацієнта на життя і смерть.	2
9	Проблеми деонтології та лікарської етики в різних царинах професійної діяльності лікаря.	2
10	Залікове заняття	2
Всього годин по дисципліні		20

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Передаудиторна підготовка до практичних занять за тематичним планом	10

2.	Робота з літературою й іншими джерелами інформації та підготовка виступів, дискусій і обговорень на заняттях (3 години на кожне заняття згідно плану)	10
3.	Підготовка, оформлення та захист навчально-пошукової роботи за обраною тематикою	20
Всього годин самостійної роботи студента		40

Індивідуальні завдання та завдання для самостійної роботи

Одним з різновидів самостійної роботи студентів при вивченні вибіркової дисципліни «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» є індивідуальна робота, яку студент може виконувати за бажанням в позаурочний час та при успішному її виконанні одержати додаткові бали. Як індивідуальне завдання в програмі передбачено опрацювання та написання навчально-пошукових робіт за запропонованою тематикою та захист їх на практичному занятті із наочною презентацією основних результатів.

Орієнтовний перелік тем для підготовки навчально-пошукових робіт:

1. Морально-правові аспекти проведення клінічних експериментів та досліджень; офіційні документи, які регламентують проведення випробувань із залученням людини.
2. Тематика медичної деонтології в роботах видатних митців – Л.М.Толстого, І.С.Тургенєва, А.П.Чехова, Г.Флобера.
3. Основні моделі взаємовідносин між лікарем та пацієнтом – патерналістська та автономна, модель „послабленого патерналізму”, їх сутність, переваги та недоліки у сучасному суспільстві.
4. Ятрогенії, основні їх причини та наслідки, морально-деонтологічні аспекти розвитку ятрогенних захворювань.
5. Визначення та сутність лікарської таємниці, історія її становлення – від Древньої Індії до сучасної України.
6. Право пацієнта на конфіденційність інформації про його стан здоров'я та гарантії дотримання лікарської таємниці у міжнародних законодавчих документах.
7. Лікарські помилки, їх різновиди, основні причини та наслідки помилок медичного персоналу.
8. Лікарські правопорушення, посадові злочини та відповідальність за них.
9. Моральна та юридична свобода лікаря: право на ризик.
10. Біоетика та біомедична етика – основні теоретичні та прикладні аспекти у сучасному суспільстві.
11. Етичне осмислення проблем генної інженерії, клонування – його генетичні, медичні та етичні наслідки.
12. Моральні питання проведення експериментів ембріонах людини, розумово та фізично відсталих особах, етичні аспекти ставлення до новонароджених із дефектами розвитку.
13. Право людини на життя та смерть, проблема цінності людського життя.
14. Моральні проблеми штучного запліднення, абортів та „сурогатного материнства”.
15. Морально–правові аспекти реаніматології та трансплантології: використання органів від живих та померлих донорів, ксенотрансплантація – за та проти.
16. Проблеми суїциду та евтаназії у лікарській практиці.
17. Вчення про стовбурові клітини, морально–деонтологічна оцінка процедур отримання та введення в організм ембріональних стоволових клітин людини.
18. Статус мертвого тіла в медицині, ставлення медика до померлої людини, етичні аспекти поводження з видаленими частинами людського тіла.
19. Деонтологічні аспекти взаємовідносин у медичних колективах: проблеми корпоративності, демократичності, субординації.

Політика та цінності дисципліни

Вимоги дисципліни (система вимог та правил, які викладач пред'являє до здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни). Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати лекції; читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; не спізнюватися і не пропускати заняття;

приходити на кафедру одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі зошит, ручку; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно.

Передбачена академічна мобільність, взаємозамінність залікових кредитів (обсяг 1 кредиту 30 годин). Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально.

Відвідування занять та поведінка Відвідування лекцій та практичних занять студентами є обов'язковим. Не допускаються запізнення студентів на лекції та практичні заняття.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Використання електронних гаджетів дозволяється лише з дозволу викладача. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття.

Політика щодо академічної доброчесності (в т.ч. відповідальність за порушення академічної доброчесності). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни(активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи). Практичні заняття передбачають:

Активну участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Заохочення та стягнення(додаткові бали за конференції, наукові дослідження, правки, поради, участь у опитуваннях). Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за умов виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні.

Техніка безпеки. На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі та ін. Розробка, оновлення та затвердження силабусу навчальної дисципліни проводиться кожного навчального року. Обов'язкове розміщення на сайті ХНМУ в профілі освітньої програми «Медицина» до 30 червня поточного навчального року для наступного навчального року;

Політика оцінювання

Система оцінювання та вимоги

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни (ПНД) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після коми. Перерахунок середньої оцінки за поточну навчальну діяльність (ПНД) у багатобальну шкалу, для дисциплін, що завершуються заліком проводиться відповідно «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...», затвердженої вченою Радою ХНМУ. Для зарахування студент має отримати від 120 до 200 балів.

Оцінка з дисципліни Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, мінімальна кількість балів становить 120, що є підставою для зарахування дисципліни. Студенту, який завершив вивчення дисципліни виставляється в залікову книжку «зараховано», а відомість виставляються бали від 120 до 200 та «зараховано».

Ліквідація академічної заборгованості (відпрацювання). Пропуски практичних занять відпрацьовуються година в годину викладачу групи або черговому викладачу (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри). Прийом відпрацювань та консультації проводяться щоденно з 15⁰⁰ – 17⁰⁰, по суботах згідно до «Положення про порядок відпрацювання студентами навчальних занять» від 07.12.2015 № 415.

Студенти, які не були допущені до заліку, або не склали його мають право на ліквідацію поточної академічної заборгованості та перескладання в межах поточного семестру, а також у затверджений за графіком навчального процесу термін впродовж двох тижнів під час зимових, або літніх канікул після завершення відповідного семестру, або навчального року

При виникненні будь-які питання, студенти мають право контактувати з викладачем.

Контрольні питання, завдання до самостійної роботи

1. Визначення понять медична етика та медична деонтологія, розкриття предмету їх вивчення та кола проблем.
2. Правове забезпечення професійної діяльності лікаря у сучасному суспільстві.
3. Основні етапи становлення медичної деонтології та внесок видатних вітчизняних лікарів у її розвиток.
4. «Клятва Гіппократа»: історія виникнення та подальша модифікація.
5. Основні типи взаємовідносин між лікарем та пацієнтом. Міжнародні документи, що регламентують права пацієнта.
6. Ятрогенії, основні їх причини, наслідки та профілактика.
7. Лікарська таємниця: визначення, сутність, основні правові документи, які гарантують дотримання лікарської таємниці в Україні та світі.
8. Лікарські помилки: визначення, сутність, види лікарських помилок. Поняття про лікарські правопорушення та юридична відповідальність за них.

9. Біомедична етика в сучасному суспільстві, її предмет, статус та коло проблем.
10. Деонтологічні аспекти захисту права на життя: штучне запліднення, аборти, трансплантологія, використання стоволових клітин, етичні проблеми технологій, штучно підтримуючих життя.
11. Деонтологічна проблема права пацієнта на смерть: поняття про евтаназію активну та пасивну, морально–деонтологічні погляди на суїцид, статус мертвого тіла в медицині.
12. Деонтологічні аспекти взаємовідносин у медичних колективах під час виконання лікарської та наукової діяльності.
13. Основні деонтологічні підходи в онкології, психіатрії, геронтології.
14. Деонтологічні аспекти взаємовідносин лікаря з хворими на життєво небезпечні інфекційні захворювання.

Правила оскарження оцінки Згідного загальних положень та наказів ХНМУ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

Кафедра пропедевтики педіатрії №1

Навчальний рік 2021-2022

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«Етика та деонтологія в педіатричній практиці (вибірковий блок 2)»
(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 228 «Педіатрія»
(шифр і назва спеціальності)

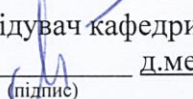
Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма Педіатрія

Другий магістерський рівень вищої освіти

Курс 3

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри пропедевтики педіатрії №1
Протокол від
«27» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис) д.мед.н., проф. Фролова Т.В.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем педіатричного профілю
Протокол від
«30» серпня 2021 року № 1

Голова

(підпис) д.мед.н., проф. Гончарь М.О.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фролова Тетяна Володимирівна, зав. кафедри пропедевтики педіатрії №1, професор, д.м.н
2. Терещенкова Ірина Іванівна, к.м.н., доценткафедри пропедевтики педіатрії №1
3. Кононенко Олена Володимирівна, к.м.н., асистент кафедри пропедевтики педіатрії №1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1. Фролова Тетяна Володимирівна - завідувач кафедри пропедевтики педіатрії №1, д.мед.н., професор. Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія, метаболічні захворювання кісткової системи.

+38067 577 0303, tv.frolova@knmu.edu.ua

2. Терещенкова Ірина Іванівна - завуч кафедри пропедевтики педіатрії №1, к. мед. н., доцент. Професійні інтереси: педіатрія, пульмонологія.

+380503003709, ii.tereshchenkova@knmu.edu.ua

3. Стенкова Наталія Федорівна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія, алергологія.

+380508808850, nf.stenkova@knmu.edu.ua

4. Сіняєва Ірина Резівна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1.

Професійні інтереси: педіатрія, гастроентерологія.

+380997884216, ir.siniaieva@knmu.edu.ua

5. Атаманова Олена Володимирівна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія.

+380980595017, ov.atamanova@knmu.edu.ua

6. Сенаторова Анастасія Валеріївна - к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія, УЗ діагностика.

+380631973868, av.senatorova@knmu.edu.ua

7. Кононенко Олена Володимирівна - к. мед.н., асистент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія, нефрологія, УЗ діагностика

+380638697270, ov.kononenko@knmu.edu.ua

8. Амаш Анастасія Григорівна - асистент кафедри пропедевтики педіатрії №1. Професійні інтереси: педіатрія.

+380995682819ah.amash@knmu.edu.ua

Консультації. Очні консультації: згідно графіку кафедри на базі кафедри (НКЗ міська клінічна багатопрофільна лікарня №17 ХМР), або за попередньою домовленістю. При навчанні в он-лайн режимі, консультації проводяться за попередньою домовленістю з викладачем з використанням корпоративної пошти кафедри (kaf.3med.propedevtyky1.knmu.edu.ua) або викладача, ресурсів системи Moodle, Google-meet та ZOOM-meeting.

Посилання на сторінку кафедри в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=59>

Локація: заняття проводяться - пр. Московський, 195, НКЗ ХМКБЛ № 17, терапевтичний корпус, 6 та 7 поверхи. Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (8³⁰-12²⁰/13⁵⁰-17⁴⁰ відповідно до розкладу). При навчанні в он-лайн режимі, практичні заняття проводяться з використанням ресурсів системи Moodle, Google-meet та ZOOM-meeting.

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) « Педіатрія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності «Педіатрія».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Етика та деонтологія в педіатрії являє собою науку про морально-етичні обов'язки медика, в тому числі і студента-медика, у процесі його професійної, лікувально-діагностичної, навчальної і наукової клінічної діяльності, що визначає психоетичні норми взаємовідносин лікаря з пацієнтом (дитиною), його батьками та колегами. Вивчення дисципліни «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» поряд з вивченням клінічних дисциплін створює необхідні передумови для швидшої адаптації студента до роботи в педіатричній клініці, надає правове підґрунтя його професійної діяльності, знайомить із нормативними державними та міжнародними документами, основними принципами біомедичної етики, статусом медичної деонтології в сучасному суспільстві.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є моральні засади у діяльності медичних працівників, їх високогуманне ставлення до хворих дітей як необхідна умова лікувального процесу, взаємини медика і хворої дитини, медика і батьків дитини, взаємини між медиками у колективі; ставлення лікаря до себе, його самооцінка, оцінка ним своєї діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити відповідно до навчального плану, вивчення курсу за вибором «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» може бути обраним студентом на третьому році навчання, коли ним набуті відповідні знання з історії медицини, культурології та основ психології, з якими інтегрується програма даного курсу.

Постреквізити. Дисципліна «Етика та деонтологія в педіатричній практиці» формує засади вивчення студентом наступних клінічних дисциплін: пропедевтика педіатрії, пропедевтика внутрішньої медицини, внутрішня медицина, інфекційні хвороби, професійні хвороби та ін. та закладає основи професійно вірного спілкування з хворою людиною та визначає подальші професійні стосунки майбутнього лікаря як під час навчання, так і при виконанні ним лікувальної, наукової, дослідницької та інших видів діяльності.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4072>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування в студента деонтологічних принципів медичного фахівця та вміння застосовувати їх в конкретних професійних ситуаціях.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- засвоєння студентом теоретичних знань, необхідних для побудови оптимальної моделі поведінки при спілкуванні із хворими, в тому числі хворими дітьми та їх батьками
- надання студентові сучасної інформації щодо нормативно-правового регулювання професійної діяльності лікаря-педіатра
- набуття відповідних навичок професійного спілкування в колективі.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
5. Здатність приймати обґрунтоване рішення ; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою
7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
10. Прагнення до збереження навколишнього середовища
11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові, предметні):

1. Здатність до визначення основних принципів етики та деонтології у професійній діяльності лікаря-педіатра.
2. Усвідомлення громадянських прав, свобод і обов'язків при проведенні фахової діяльності.
3. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, лікаря-педіатра з наданням морально-етичної та правової оцінки його дій.
4. Здатність до проведення заходів щодо організації надання медичної допомоги на етичних та деонтологічних засадах.
5. Здатність до опитування та огляду пацієнта, в тому числі дітей різних вікових груп

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

Знання і розуміння:

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді;

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення;

Застосування знань та розуміння:

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій;

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта;

ПРН 5 – проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів;

ПРН 6 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації;

ПРН 11 – проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів

ПРН 11 – проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації

ПРН 18 – здатність здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я;

ПРН 20 – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі;

ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

1. Здатність до абстрактного мислення.
2. Готовність до саморозвитку, самореалізації, самоосвіти, використання творчого потенціалу.
3. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення.
4. Готовність вирішувати стандартні завдання професійної діяльності з використанням інформаційних, бібліографічних ресурсів, медико-біологічної термінології.
5. Готовність до комунікації в усній і письмовій формах українською та іноземною мовами для вирішення завдань професійної діяльності.
6. Здатність і готовність реалізувати етичні та деонтологічні принципи в професійній діяльності.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – 1,0	Галузь знань – 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин –30	спеціальність 228«Педіатрія»	Рік підготовки (курс):	
		3-й	
		Семестр	
		5-й	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 10, самостійної роботи студента - 20	Другий магістерський рівень вищої освіти ОПП Педіатрія	Лекції	
		- год.	
		Практичні, семінарські	
		10 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	
		Самостійна робота	
		20 год.	
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид підсумковою контролю: залік	

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції навчальним планом не передбачені

2.2.2 Семінарські заняття навчальним планом не передбачені

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Основні принципи медичної етики в педіатричній практиці. Етичні проблеми в педіатрії. Морально-етичні та деонтологічні заходи щодо формування медичного фахівця (педіатра). Специфіка роботи лікаря-педіатра. Етико-деонтологічні норми поведінки лікаря-педіатра. Принципи фахової субординації в системі педіатр-медична сестра-молодший медичний персонал.	2	див. примітку 1	Поточний контроль (див. примітку 2)
2	Проблеми деонтології в професійній діяльності лікаря педіатра. Основні завдання медичної деонтології. Деонтологічні засади взаємовідносин у медичних колективах педіатричного профілю. Основні моделі взаємовідносин у системі «педіатр-дитина, як пацієнт», «педіатр-батьки дитини». Основні міжнародні документи, що регламентують права пацієнта (дитини та її батьків). Проблеми деонтології в різних царинах професійної діяльності педіатра. Поведінка лікаря педіатра в разі погіршення стану хворої дитини.	2	див. примітку 1	Поточний контроль (див. примітку 2)
3.	Моральні та правові аспекти діяльності лікаря-педіатра. Лікарські помилки та правова відповідальність лікаря-педіатра. Моральні та правові аспекти лікарської таємниці. Основні права та професійні обов'язки лікаря педіатра в стаціонарі та дитячій поліклініці. Особливості розпитування хворої дитини та її	2	див. примітку 1	Поточний контроль (див. примітку 2)

	батьків.			
4.	Складові професійної компетентності лікаря-педіатра. Засоби комунікації в практичній діяльності лікаря-педіатра. Основні компетентності: комунікативна, когнітивна, мотиваційно-вольова та організаційно-діяльнісна. Додаткові параметри професійної компетентності: етична відповідальність, надійність, орієнтованість на професію, соціальні навички, саморозвиток та здатність до адаптації, культурний компонент.	2	див. примітку 1	Поточний контроль (див. примітку 2)
5.	Залікове заняття, в т.ч. контроль виконання практичних навичок, вирішення ситуаційних завдань, контроль теоретичної підготовки, перевірка звітної документації.	2		Підсумковий контроль: залік
	Всього годин	10		

Примітка 1. Під час викладання дисципліни використовуються такі методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, наочні (демонстрація, ілюстрація, презентація, відеоролики, відеофільми), моделювання процесів і ситуацій, спаринг-партнерство, підготовка повідомлення/виступу (фіксує проблему і способи її вирішення), групова робота (колективне обговорення виділеної проблеми і пошук її вирішення), практико-орієнтоване навчання (практична робота, самостійна робота)

Примітка 2. Під час викладання дисципліни використовуються такі форми контролю: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль

2.2.4. Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Підготовка до практичних занять за тематичним планом	6	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
2	Робота з літературою й іншими джерелами інформації та підготовка виступів, дискусій і обговорень на заняттях	6	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
3	Курація хворих дітей (збір анамнезу) з урахуванням принципів етики та деонтології при роботі з дітьми та їх родичами	2	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
4	Підготовка, оформлення та захист навчально-пошукової роботи за обраною тематикою	4	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій, метод проектів	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
5	Підготовка до заліку	2	консультації з викладачем, робота з джерелами інформації	<u>Підсумковий контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
	Всього годин	20		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти ХНМУ», Наказ ХНМУ № 181 від 21.08.21р.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) здійснюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни та виставлення оцінок з використан-

ням 4-бальної (традиційної) системи. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище.

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) здобувача розраховуються як середнє арифметичне балів поточного контролю за всі теми, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 2 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу» (додаток 2), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 120 до 200.

Індивідуальні завдання здобувача освіти (ІЗЗ) оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни або її частини, при проведенні заліку. Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання ІЗЗ комплексної тематики кількома студентами.

Оцінювання самостійної роботи здобувача (СРЗ). Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем освіти в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль (залік) разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Проведення та оцінювання заліку. Залік проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни та передбачає перевірку засвоєння усіх тем з дисципліни. Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час заліку. У подальшому середній бал ЗНД викладачем переводиться в 200-бальну шкалу ECTS (табл.2 з «Інструкції...»). Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 120. Залік виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття.

Оцінка з дисципліни. Оцінка проведення заліку визначається у балах від 120 до 200 та відміткою заліку – «зараховано», «не зараховано». Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі практичні заняття та залік. Якщо залік не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру. Після завершення вивчення дисципліни завуч або викладач виставляють студенту кількість балів та відповідну оцінку у залікову книжку, заповнюють відомості успішності студентів з дисципліни за формами: У-5.03А – залік.

3.2. Питання до заліку:

1. Основні принципи медичної етики в педіатричній практиці.
2. Етичні проблеми в педіатрії.
3. Морально-етичні та деонтологічні заходи щодо формування медичного фахівця (педіатра).
4. Специфіка роботи лікаря-педіатра.
5. Етико-деонтологічні норми поведінки лікаря-педіатра.
6. Принципи фахової субординації в системі педіатр-медична сестра-молодший медичний персонал.
7. Основи медичної деонтології при роботі в педіатричному стаціонарі.
8. Деонтологічні засади взаємовідносин у медичних колективах педіатричного профілю.
9. Основні моделі взаємовідносин у системі «педіатр-дитина, як пацієнт», «педіатр-батьки дитини».
10. Основні міжнародні документи, що регламентують права пацієнта (дитини та її батьків).
11. Проблеми деонтології в різних царинах професійної діяльності педіатра.
12. Вплив професійної діяльності медичного персоналу і морального клімату медичного закладу на формування внутрішньої картини хвороби в дитини.
13. Поведінка лікаря педіатра в разі погіршення стану хворої дитини.
14. Основні правила спілкування з хворою дитиною та її родичами.
15. Моральні та правові аспекти діяльності лікаря-педіатра.
16. Лікарські помилки та правова відповідальність лікаря-педіатра.
17. Моральні та правові аспекти лікарської таємниці.
18. Основні права та професійні обов'язки лікаря педіатра в стаціонарі та дитячій поліклініці.
19. Особливості розпитування хворої дитини та її батьків.
20. Складові професійної компетентності лікаря-педіатра.

21. Засоби комунікації в практичній діяльності лікаря-педіатра.
22. Основні компетентності: комунікативна, когнітивна, мотиваційно-вольова та організаційно-діяльнісна.
23. Додаткові параметри професійної компетентності: етична відповідальність, надійність, орієнтованість на професію, соціальні навички, саморозвиток та здатність до адаптації, культурний компонент.

3.3. Контрольні питання до самостійної роботи

1. Основні принципи медичної етики в педіатричній практиці.
2. Проблеми деонтології в професійній діяльності лікаря педіатра.
3. Моральні та правові аспекти діяльності лікаря-педіатра.
4. Складові професійної компетентності лікаря-педіатра.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

1. Особливості взаємовідносин лікаря із хворою дитиною: психологічний, ментальний, поведінковий аспекти - 5 балів.
2. Фізіологічні та психологічні особливості дітей різного віку - 5 балів.
3. Основні принципи медичної етики та деонтології. Вплив професійної діяльності медичного персоналу і морального клімату медичного закладу на формування внутрішньої картини хвороби в дитини - 5 балів.
4. Етична оцінка біобезпеки та ризиків біомедичних технологій - 7 балів.
5. Ятрогенії, основні їх причини та наслідки, морально-деонтологічні аспекти розвитку ятрогенних захворювань у дітей - 5 балів.
6. Етичні проблеми штучного запліднення - 8 балів.
7. Штучне запліднення або усиновлення, за чим вибір? Етичні аспекти - 8 балів.
8. Проблеми ВІЛ-інфікованих та дітей, хворих на СНІД: питання медичної етики та деонтології - 8 балів.
9. Морально-етичні проблеми в дитячій онкології, психіатрії та пошук шляхів їх вирішення - 8 балів.

3.5. Інші заохочення (умови нарахування додаткових балів за різні види неформальної та інформальної діяльності, серед яких можуть бути конференції, наукові дослідження, участь у опитуваннях, симпозіумах, тощо). Бали (не більше 10) додаються, як заохочувальні за доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, за участь у Всеукраїнській олімпіаді.

3.6. Правила оскарження оцінки згідного загальних положень та наказів ХНМУ

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

(система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни, зокрема реакція викладача на невчасно виконані завдання, пропущені заняття, поведінку в аудиторії, вимог щодо медичного одягу, тощо, окремо зазначити доступність та умови навчання для осіб з особливими освітніми потребами).

Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати практичні заняття та працювати в педіатричному відділенні; читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягнутими у медичний халат, мати при собі змінне взуття, маску, зошит, ручку; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно. Передбачена академічна мобільність, взаємозамінність залікових кредитів (обсяг 1 кредиту 30 годин). Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально.

Відвідування занять та поведінка. Відвідування практичних занять та практики студентами є обов'язковим. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Використання електронних гаджетів дозволяється лише з дозволу викладача. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи.

Техніка безпеки. На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни в силабусі та ін. Розробка, оновлення та затвердження силабусу навчальної дисципліни проводиться кожного навчального року. Обов'язкове розміщення на сайті ХНМУ в профілі освітньої програми «Педіатрія».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Кафедра пропедевтики педіатрії №1 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Спиця Н.В. Деонтологія в медицині. Навчально-методичний посібник для студентів II курсу медичних та фармацевтичних факультетів. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 60 с.
2. Ковальова О.М. Деонтологія в медицині: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.М. Ковальова, Н.А. Сафарагіна-Корнілова, Н.М. Герасимчук. — 2-е вид., випр. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 240 с.
3. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Догляд за хворими (практика): підр. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації. - Вид 3-тє, випр. – К.: Медицина, 2015. — 488 с.
4. Специфіка застосування етичних принципів у роботі педіатра /ел. рес. <http://www.mif-ua.com/archive/article/8635/>

Допоміжна

5. Орлова Е.В. Культура професійного об'єднання лікаря: комунікативно-компетентний підхід / Е.В. Орлова. – М.: Форум, 2012. – 288 с.
6. Basicethical principles in European bioethics and biolaw / Ed. J.D.Reindtorff, P.Kemp. – Barselona, 2000.
7. Braddom`s Physical Medicine and Rehabilitation. -5th ed. / ed. D. L. Kaelin [et al.]. - Philadelphia: Elsevier, 2016. – 1204 p.
8. Nelson Essentials of Pediatrics / ed.: K. J. Marcante [et al.] . - 8th ed. - Philadelphia : Elsevier, 2019 . - 818 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4072#section-1>

Посилання на сторінку кафедри в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=59>

8. ІНШЕ

Відеозвернення

<http://distance.knmu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=63126>

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx